

[Rosing.]

vikling, som vi alle — både hernede og i Grønland — må betragte som et fremskridt.

Men den omstændighed, at der er bevægelse og liv i en befolkning, og at man er glad herfor, behøver jo ikke at betyde, at man er enig. Jeg tror, at de nuværende kritikere forenkler problemerne alt for meget, og kritikens form har været urimelig hård, så hård, at jeg tidligere har måttet tage afstand fra dens fremsættelse.

Jeg vil gerne om lønproblemet sige følgende. Eftersom jeg har været med til forhandlinger om den fremtidige lønordning i Grønland og ved mange lejligheder har fremført samme synspunkter som de nu udtrykte, vil jeg fremhæve, at dette er en meget vanskelig og kompliceret opgave, som ikke kan ordnes i en hånd vending og uden store økonomiske konsekvenser for Grønland og ikke-lønmodtagernes del af den grønlandske befolkning. Det vil stadig være vort mål at søge ligestilling, men af mange vægtige grunde og for ikke unødvendigt at belaste vor udvikling har vi i G 60 været enige om at foreslå den lønordning i en overgangstid, der indebærer forbedringer for de fleste lønmodtagere, og som foreløbig ikke gør en indførelse af direkte skatter i Grønland nødvendig.

For at give den unge generation hurtigere uddannelse og dermed hurtigere overtagelse af stillinger og funktioner inden realiseringen af planerne om oprettelse af 2 nye realskoler og en håndværkerfagskole i slutningen af 1960'erne vil jeg henstille, at der i endnu større målestok sendes unge til uddannelse her i landet.

Ligeledes kan jeg ikke ved denne lejlighed undlade at nævne en kraftig grønlandsk reaktion over den højtærede udenrigsministers udtalelse ved åbningen af studenternes u-landsindsamling torsdag den 24. oktober, nemlig denne udtalelse — jeg beder formanden om tilladelse til et kort citat —:

„Det er lige ved, at det bedre kunne betale sig at give dem“ — altså grønlænderne — „socialhjælp alle sammen“.

Jeg må erkende, at jeg ligesom andre grønlændere er rystet over tanken bag denne sætning, udtalt af det regeringsmedlem, der har mest med u-landsarbejdet at gøre. Jeg fandt den højtærede udenrigsministers ud-

talelse ikke alene i uoverensstemmelse med vor opfattelse vedrørende den høje regerings, folketingets og den danske befolknings klart udtrykte vilje til at skabe de muligheder i Grønland, hvis tilstedeværelse er en betingelse for, at vi med tiden kan udvikle os, men også fordi det senere i referatet er udtrykt, at det også er vigtigt, at man står sig godt med u-landene, fordi det vil gavne Danmarks fremtidige handelsforbindelser. Med den højtærede udenrigsministers egen betegnelse lød det nærmest forfærdeligt, selv om vi indrømmer, at det store beløb, Danmark hvert år må ofre på vor udvikling — til investeringer og drift — må vindes igen på en eller anden måde. Men den højtærede ministers senere erklæring beroligede mig fuldt ud, så jeg kunne vente med min nødvendige kommentar til denne behandling af finanslovsforslaget, og jeg er også overbevist om, at svaret udtrykte ministerens reelle hensigter for os og vor udvikling.

Dernæst vil jeg i al korthed og i relation til den højtærede Grønlandsministers rede-gørelse i begyndelsen af november om fiskeriet ved Grønland berøre spørgsmålet om igangsættelse af grønlændernes søgænde fiskeri.

Vi ved alle, at der i tidens løb er etableret nogle fabrikker i Grønland til ophjælpning af hovederhvervet, fiskeriet, og den grønlandske fiskerflåde har også i den forløbne periode udviklet sig, så der i dag ejes ikke så få mindre kuttere, som dog er for små til bankefiskeri uden for kysten.

I år, da torskefiskeriet af klimatiske og af andre grunde er slået helt fejl, medens mulighederne for et stort fiskeri ude ved bankerne var de samme og udnyttedes fuldt ud af udenlandske og færøske fiskere, er det os ganske indlysende, at der må foranstaltes målbevidst og fast foruddannelse af grønlændere til det søgænde fiskeri. Dette spørgsmål bør ikke længer være et bytte for tilfældighedernes spil. Hidtil har få grønlændere ganske tilfældigt deltaget i søgænde fiskeri som besætningsmedlemmer om bord på færøske og norske linebåde, og det har været grønlændere, som ikke har haft videre planer for deres fremtid som fiskere om bord på sådanne større fiskerifartøjer. Ved etablering af fabrikkerne i Grønland har det ikke været